ساختار و زبان كامپيوتر

نيمسال اول ۱۴۰۲-۱۴۰۱

<u>دانشکدهی مهندسی کامپیوتر</u>

(۱۰۰ نمره)

تمرینهای برنامهسازی

مسئلهی ۱. مشتق و انتگرال (۱۰ نمره)

میخواهیم برنامهای برای محاسبه مشتق و انتگرال چندجملهایها بنویسیم. برنامه ابتدا n که درجه چندجملهای است را ورودی میگیرد، سپس از درجه n تا • ضرایب به ترتیب داده می شوند، در نهایت نوع عملیات مشخص می شود که • نشان دهنده مشتق و ۱ انتگرال است. در خروجی ضرایب چندجملهای حاصل را به ترتیب چاپ کنید.

الف

زیربرنامهای برای محاسبه مشتق بنویسید. (۵ نمره)

ب

زیربرنامهای برای محاسبه انتگرال بنویسید. (۵ نمره)

ورودي

4 5 2 8 1 9

خروجي

20 6 16 1

ورودي

3 3 6 1 5 1

خروجي

0.75 2 0.5 5 c

مسئلهی ۲. ماشین حساب (۱۰ نمره)

برنامهای بنویسید که یک رشته شامل اعداد، متغیرها مثل x و y و z و عملگرها شامل +، -، *، /،)، (را دریافت کند، در خطهای بعدی مقادیر نظیر متغیرها را دریافت کند سپس:

الف

در یک زیربرنامه رشته Postfix نظیر رشته ورودی را بدست آورید. (۶ نمره)

ب

به کمک خروجی قسمت قبل و با توجه به مقادیر نظیر متغیرها مقدار نهایی عبارت را محاسبه کنید. (۴ نمره)

ورودي

((A*(B+C))/2)

Δ=5

B=1

C=2

خروجي

ABC+*D/ 7.5

مسئلهی ۳. دستگاه معادلات (۱۰ نمره)

میخواهیم برنامه ای برای حل دستگاه n معادله و n مجهول با روش ماتریسی بنویسیم. این برنامه ابتدا n را ورودی میگیرد، سپس با توجه به n، ماتریس ضرایب و ماتریس مقادیر معلوم ورودی داده میشوند. در صورت عدم وجود جواب یکتا پیامی مناسب و در غیر این صورت مقدار هر مجهول را چاپ کنید.

الف

زیربرنامهای برای محاسبه دترمینان بنویسید. (۲ نمره)

ب

با استفاده از قسمت قبل زیربرنامهای برای پیداکردن وارون ماتریس بنویسید. (۴ نمره)

ج

زیربرنامهای برای ضرب دو ماتریس بنویسید. (۲ نمره)

د

با استفاده از زیربرنامههایی که در قسمتهای قبل نوشتید برنامه حل دستگاه را کامل کنید. (۲ نمره)

ورودي

3 3 1 -1 2 -2 1 1 1 1 9 -3 7

ورودي

2 1 2 3 6 4 18

خروجي

No Unique Answer Exists

مسئلهی ۴. اعداد بزرگ (۱۰ نمره)

برنامهای برای انجام عملیاتهای اصلی برای اعداد صحیح بزرگ بنویسید. این برنامه ابتدا دو عدد صحیح و سپس عملگر را ورودی میگیرد و نتیجه را خروجی میدهد. منظور از اعداد بزرگ اعدادی است که محدودیت خاصی برای اندازه آنها وجود ندارد و میتوانند حجم بیشتری از ثباتهای ماشین یا خانههای حافظه داشته باشند.

الف

زیربرنامهای برای جمع بنویسید. (۲ نمره)

ب

زیربرنامهای برای تفریق بنویسید. (۲ نمره)

ج

زیربرنامهای برای ضرب بنویسید. (۳ نمره)

د

زیربرنامهای برای تقسیم بنویسید. (۳ نمره)

ورودي

خروجي

مسئلهی ۵. شمارش یالها (۱۰ نمره)

گرافی شامل n راس داریم که هر یک از راسها دارای مقدار مشخصی هستند. دو راس گراف به یکدیگر یال دارند اگر و تنها اگر اختلاف اعداد مربوط به آن دو راس برابر یک باشد. برنامهای بنویسید که ابتدا n و سپس این n عدد را ورودی بگیرد و تعداد یالهای گراف را در خروجی نمایش دهد.

ورودي

12 1 2 4 5 4 5 5 6 7 7 7 7

خروجي

14

مسئلهی ۶. زبانها و کلمات (۱۰ نمره)

ابتدا در سه خط سه زبان ورودی داده می شوند که هرکدام شامل چند کاراکتر از الفبای انگلیسی به ترتیب اولویت هستند. یک رشته به شما داده می شود و باید طولانی ترین کلمه هر زبان در این رشته را بیابید. کلمه بودن دو شرط دارد، رشته فقط شامل حروف همان زبان باشد و حروف آن به ترتیب اولویت زبان باشند.

ورودي

Z X C V B
A S D F G
Q W E R T
IOLUQQWEEETMHUIAASDGGFAIUPKKXXCCVVVB

خروجي

XXCCVVB AASDGG QQWEEET

چند نکته: در کلمه دوم دقت شود که در ادامه دو حرف F و A نیز وجود داشت ولیکن از آن جایی که حرف G دیده شده بود و در ترتیب این زبان G بعد از G و G حضور دارد دیگر این حروف شمارش نمی شود. در کلمه اول و سوم هم به ترتیب حروف G و G حضور نداشتند که مشکلی ایجاد نمی کند. در واقع حروف صرفا باید به ترتیب در کلمات حاضر شوند و بودن همه آنها الزامی نیست.

مسئلهی ۷. حدس گلدباخ (۱۰ نمره)

حدس گلدباخ یکی از قدیمی ترین مسئله های حل نشده در نظریه اعداد و تمام ریاضیات است. این حدس بیان می کند: «هر عدد زوج بزرگتر از Υ را می توان به صورت مجموع دو عدد اول نوشت». برنامه ای برای بررسی درستی این حدس بنویسید. برنامه ابتدا یک عدد طبیعی ورودی می گیرد سپس به ازای تمام اعداد زوج بزرگ تر از Υ تا آن عدد درستی این حدس را بررسی می کند. در صورت درست بودن حدس برای هر عدد زوج دو عدد اول مربوطه را چاپ کنید و در صورت غلط بودن آن پیامی مناسب چاپ کنید و اجرا برنامه را خاتمه دهید.

ورودي

17

خروجي

4=2+2 6=3+3 8=3+5 10=3+7 12=5+7 14=3+11

16=3+13

دقت کنید برای برخی اعداد ممکن است بیش از یک جواب وجود داشته باشد که همگی آنها قابل قبولاند.

مسئلهی ۸. جدول اعداد (۱۰ نمره)

یک جدول m در n داریم که در هر خانه آن یک عدد صحیح نوشته شده است. با اضافه کردن حداکثر یک واحد به هریک از خانهها کاری کنید که اعداد هیچ دو خانهای که ضلع مشترک دارند یکسان نباشند. برنامه ابتدا m و n و سپس جدول را به صورت یک ماتریس ورودی می گیرد و باید در خروجی جدول نهایی را به شکل یک ماتریس چاپ کند.

ورودي

2 4

1 1 2 2

3 3 4 4

خروجي

2 1 2 3

4 3 4 5

مسئلهی ۹. پرانتزگذاری (۱۰ نمره)

رشتهای از پرانتزها داریم. پرانتزها را طوری انتخاب کنید که به ازای هر) یک (بعد از آن وجود داشته باشد و بیشترین تعداد پرانتزها برانتزها و سپس پیشترین تعداد پرانتزها و سپس پرانتزهای انتخاب شده را به ترتیب، چاپ کند.

ورودي

)((())))(()())(

خروجي

12

2 3 4 5 6 7 9 10 11 12 13 14

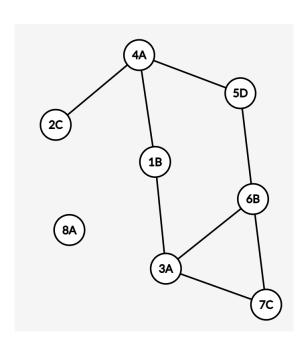
مسئلهی ۱۰. تخصیص ثبات (۱۰ نمره)

همان طور که می دانید رجیسترها سریعترین نوع فضاهای ذخیره سازی هستند و می توانند تا ۱۰۰ بار از حافظه اصلی سریع تر باشند. بنابراین اگر بتوانیم دسترسی به حافظه را کمتر کنیم و بجای آن از رجیسترها استفاده کنیم سرعت برنامه ما بیشتر خواهد شد. برای این منظور باید سعی کنیم متغیرهای برنامه را به تعداد محدودی رجیستر تخصیص دهیم. این مسئله تخصیص ثبات نام دارد که یکی از مهم ترین مراحل بهینه سازی کد در کامپایلرها است. یکی راه حلهای این مسئله استفاده از رنگ آمیزی گراف است که در آن متغیرها با راسها، live بودن همزمان متغیرها با یالها و رجیسترها با رنگها مدل می شوند. برای حل این مسئله برنامه ای برای رنگ آمیزی گراف بنویسید که ابتدا تعداد متغیرها را ورودی می گیرید سپس گراف به صورت ماتریسی به آن ورودی داده می شود. اگر درایه $a_{i,j}$ یک باشد یعنی راسهای i و j مجاوراند. در نهایت تعداد ثباتها را ورودی می گیرد. خروجی برنامه باید به ترتیب رنگ راسها را مشخص کند. رنگها را به ترتیب با حروف بزرگ انگلیسی نمایش دهید.

ورودي

حروجي

BCAADBCA

شکل ۱: گراف مربوط به نمونه ورودی و خروجی با شماره راسها و رنگ آنها